

[Bakholt]

Så foreslås der også gennemført nogle nye værdiansættelser ved ejerskifte og ved om- og tilbygningslån, og det vil sige, at den offentlige vurdering plus en eller anden gennemsnitlig stigning i handelspriserne i den resterende del af 1985 skal være grundlaget. Men hvad bliver det? Det er der ingen der ved, og ministeren har heller ikke oplyst det i bemærkningerne til lovforslaget, og det vil sige, at det kan blive et ret usikkert grundlag, man skal foretage vurderinger på.

Så får vi en variabel mindstegrænse for om- og tilbygninger, som er 5 pct. af ejendommens værdi, i stedet for, som det er i dag, en mindstegrænse i kroner og øre. Konsekvensen heraf er, at mindre arbejder ikke kan finansieres ved låntagning i realkreditinstitutter. Men der sker også det, at man i nogle situationer heller ikke kan få lån til meget store om- og tilbygninger, og det virker både meget bureaukratisk og uhensigtsmæssigt for at sige det ligeud.

I øvrigt vil jeg spørge boligministeren, om forslaget også betyder, at man i nogle situationer ikke kan få lån til energibesparende foranstaltninger eller til investeringer i vedvarende energi, hvis man ikke holder sig inden for disse grænser her. Hvis det er korrekt, synes jeg ærlig talt, at det er tåbeligt. Man burde holde sådanne foranstaltninger udenfor, og derfor vil jeg spørge ministeren helt konkret, om han i givet fald vil tage initiativ til at holde sådanne investeringer i energibesparende foranstaltninger og i vedvarende energi uden for de rammer, han sætter her.

Disse indgreb retter søgelyset mod det grå pengemarked. I foråret sænkede regeringen lånegrænserne, og der er kommet god dokumentation for, at vi har fået en kraftigt øget interesse for det grå pengemarked. Vi vil også i den kommende tid se nogle større annoncer, hvor private långivere tilbyder at låne penge til alt muligt, og det er der ikke sat ind over for. Konsekvensen heraf er, at vi oplever en højere rente for dem, der skal søge derud, fordi de får nogle større omkostninger i deres boliger. Og hvem bliver ramt først og fremmest? Det er meget ofte dem, der er dårligst stillet. Det, man rammer med dette her, er altså om- og tilbygninger samt flytninger, og det skaber gyldne tider for det grå lånemarked; det er dem, der får den sto-

re julegave af regeringen med dette indgreb. Til lykke med det, hr. minister!

Agnete Laustsen (KF):

Som allerede tidligere i dag udførligt diskuteret skal også dette forslag ses som et led i regeringens økonomiske politik; det vil sige, at det skal være medvirkende til en forbrugsbegrænsning. At det er både rimeligt og naturligt at gribe ind, også på realkreditens område, fremgår i øvrigt klart af de taloplysninger, som følger forslaget, og hvoraf kan læses, at realkreditinstitutternes låneeffektueringer til ejerboliger alene i første til tredje kvartal i år andrager 31,2 mia kr., hvor den i samme periode i 1984 var på 23 mia kr.

Vi kan derfor fra konservativ side støtte tankegangen i boligministerens forslag og vil i udvalget være indstillet på at sikre, at de foreslåede restriktioner over for realkreditinstitutterne ikke bare har den effekt, at de medfører flytning af lånetilsagn til andre institutioner eller som allerede nævnt af hr. Bakholt til det grå marked, hvor problemerne jo ikke bliver løst i højere grad, snarere tværtimod.

Vi er helt enige i forslaget om begrænsning af tillægslånene, som har givet mulighed for – lad os sige det lidt behersket – et ganske stort privatforbrug efter en vurdering af beregningsgrundlaget, som ikke altid har ligget i underkanten; så kan det vist ikke siges pæner.

Vi kan på denne baggrund tilslutte os tanken om indførelse af et loft for værdiansættelsen, ligesom vi kan gå ind for at undtage de hårde hvidevarer fra belåningsgrundlaget.

Den fastsatte mindstegrænse for lån på 5 pct. kan måske diskuteres, men det bliver et spørgsmål til udvalgsbehandlingen.

Vi mener, at den foreslåede nedsættelse af løbetiderne for lån kan accepteres i erkendelse af det rentefald, som er sket under den siddende regering, men vi skal som nævnt sikre, at låntagere ikke drives andetsteds hen.

Jeg skal ikke gøre yderligere bemærkninger på dette tidspunkt, men tilsige en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Fogh Rasmussen (V):

Dette forslag er et led i justeringen af regeringens økonomiske politik. Regeringen anfører to grunde til at fremsætte dette for-